

Ex/Sans/PG/4.5D/2019

MASTER OF ARTS EXAMINATION, 2019

(2nd Year, 4th Semester)

SANSKRIT

Course : XX / D

**[In Quest of Dharmaśāstra Materials in the
Arthaśāstra of Kauṭilya and the Purāṇas]**

Full Marks : 30

Time : Two Hours

The figures in the margin indicate full marks.

१. सुरगिरा अधोलिखितानाम् अर्थः परिष्क्रियताम् — 1×5=5
- (क) कदा पतिः स्त्रीधनं भोक्तुमर्हति ?
- (ख) कौ दुहितुः शुल्कहरौ ?
- (ग) हीनदेशं निर्दिशति — इत्यस्य कोऽर्थः ?
- (घ) कीदृशो दण्डः प्रजा रक्षति ?
- (ङ) नष्टापहतद्रव्यं कुत्र रक्षितव्यम् ?
- २.(क) पण्यं विक्रीय अदाने को दण्डः ? कुत्र अस्य व्यतिक्रमः
स्यात् ? 1½+1½+1½+2½+3=10
- (ख) पण्यं क्रीत्वा अप्रतिगृह्यतः क्रेतुः को दण्डः ?
- (ग) वैदेहकर्षकगोपालानां अनुशयकालाः उल्लिख्यन्ताम्।

[Turn over]

[2]

- (घ) उपावर्तननियमाः कौटिल्योक्तदिशा वर्ण्यन्ताम्।
- (ङ) आश्रमिणः कुत्र कथं च वसेयुः? के तेषां रिक्थहराः भवेयुः?
- ३.(क) शृङ्गी प्रादुर्वभूव — कोऽसौ शृङ्गी? तत्काले रज्जुरूपेण क
उपागमत्? तदा मनुः किमकरोत्? $2+1+2=5$
- (ख) षाड्गुण्येषु कयोः प्राशस्त्यम् अग्निपुराणे विहितम्?
- (ग) उपायेषु उपेक्षा कदा समाश्रयणीया?
४. तात्पर्यं विशदयताम् — $2\frac{1}{2}+2\frac{1}{2}=5$
- (क) त्रिषु प्रमाद्यते नैषु त्रीन् लोकान् जयते गृही।
- (ख) सर्वं राज्ञां चरायत्तं तेषु यत्नपरो भवेत्।
- ५.(क) मित्रं कतिविधमिति नामत उल्लिख्यताम्। $5\times 1=5$
- (ख) कीदृशो जनः धर्मधिकरणे नियोक्तव्यः?
- (ग) कथं यमराजो मृत्युरित्युच्यते?
- (घ) किं नाम गजकर्म?
- (ङ) के गुणाः सम्पत्तिहेतवः?
-